

Stillehavssøsters i Ryfylkebassenget

Kartlegging av utbredelse

Hans Olav Sømme

Forside tittel

Ecofact rapport: 802

www.ecofact.no

Referanse til rapporten:	Sømme, H. O., 2020. Stillehavssøsters i Ryfylkebassenget – kartlegging av utbredelse. Ecofact rapport 802.
Nøkkelord:	Fremmedart, Gausel, Rennesøy, Ims, Jørpeland
ISSN:	1891-5450
ISBN:	978-82-8262-801-3
Oppdragsgiver:	Fylkesmannen i Rogaland
Prosjektleder hos Ecofact AS:	Ole Kristian Larsen
Prosjektmedarbeidere:	Hans Olav Sømme
Kvalitetssikret av:	Ole Kristian Larsen
Forside:	Kartlegging ved Jørpeland. Foto: Hans Olav Sømme

www.ecofact.no

Postadresse:
Ecofact AS
Postboks 560
4302 SANDNES

Besøksadresse:
Ecofact AS
Dreierveien 25
4321 SANDNES

INNHOOLD

FORORD	3
SAMMENDRAG	4
1 BAKGRUNN.....	5
2 METODE	5
3 RESULTATER.....	6
4 KONLUSJON	10

FORORD

På oppdrag fra Fylkesmannen i Rogaland har Ecofact utført kartlegging av stillehavssøsters i Ryfylkebassenget. Kartleggingen er utført for å danne et bilde av artens utbredelse i området.

Ecofact takker Fylkesmannen for et spennende oppdrag.

Sandnes
18.12.2020

Hans Olav Sømme

SAMMENDRAG

Beskrivelse av oppdraget

Stillehavssøsters er en fremmedart som de siste årene har spredt seg langs store deler av kysten av Sør-Norge. For å vurdere utbredelsen av stillehavssøsters i Ryfylkebassenget har Ecofact utført kartlegginger ved fire lokaliteter; Gauselvågen, Ims, Eltarvågen, og Jørpelandsholmen og Fjellsholmen.

Datagrunnlag

Lokalitetene ble kartlagt høst og vinter 2020. Lokalitetene ble kartlagt ved at det ble gått i transekter langs land. Hvert enkeltindivid av stillehavssøsters ble dokumentert med GPS-posisjon.

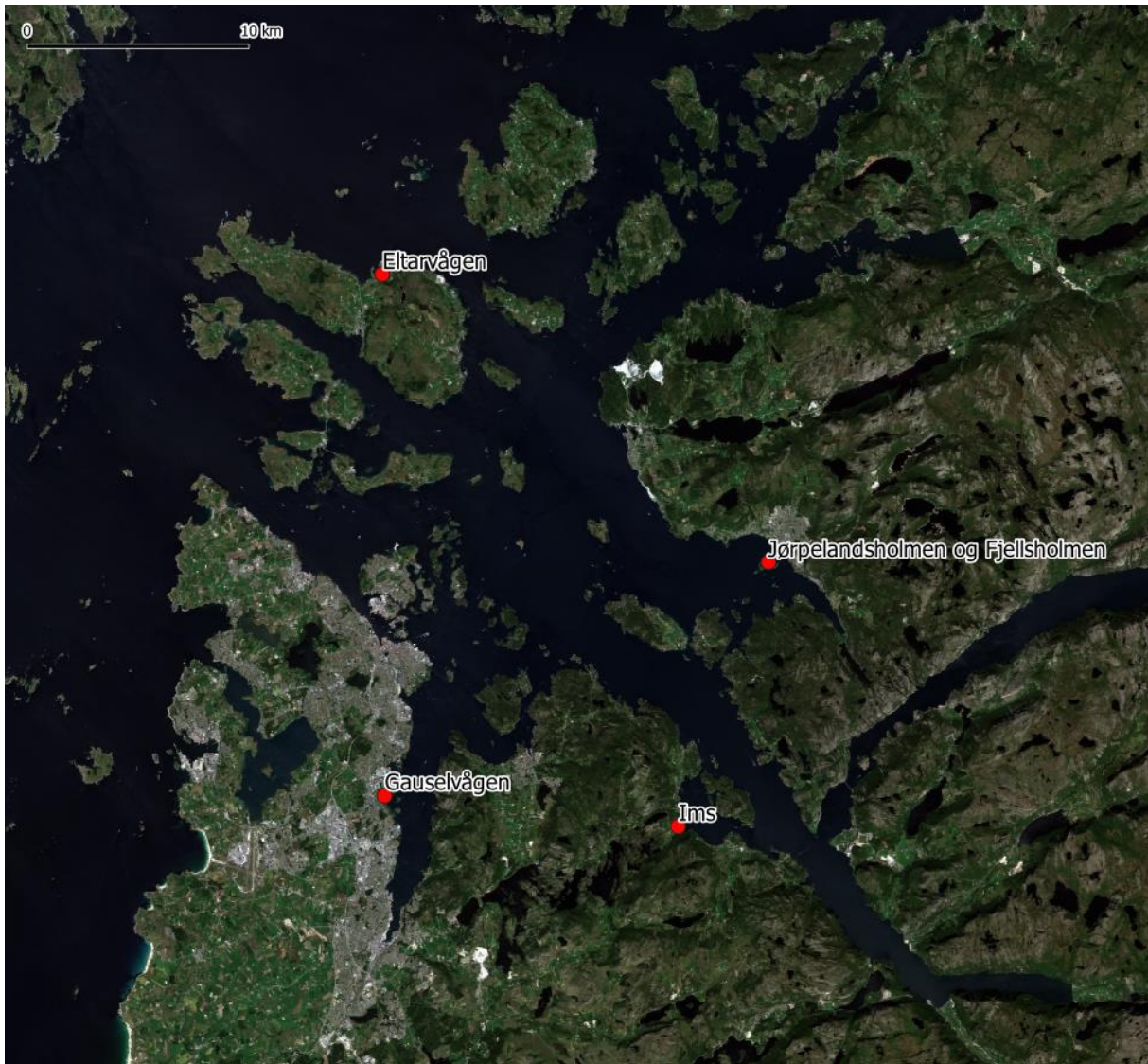
Resultat

Det ble funnet stillehavssøsters ved alle de fire undersøkte lokalitetene. Det ble funnet flest individer ved Gauselvågen (127 stk) og minst ved Ims (9 stk) og Jørpelandsholmen og Fjellsholmen (10 stk). Utført kartlegging viser at stillehavssøstersen er godt etablert i Ryfylkebassenget. Det er også grunn til å anta at arten har etablert seg nordover i Ryfylkebassenget.

1 BAKGRUNN

På oppdrag fra Fylkesmannen i Rogaland har Ecofact utført kartlegging av stillehavsøsters ved fire utvalgte lokaliteter i Ryfylkebassenget; Ims i Sandnes kommune, Gauselvågen og Eltarvågen på Rennesøy i Stavanger kommune, og Jørpelandsholmen og Fjellsholmen i Strand kommune.

Målet med kartleggingen var å undersøke stillehavsøsterens utbredelse i Ryfylkebassenget.

Figur 1. Kartlagte lokaliteter i Ryfylkebassenget.

2 METODE

Kartleggingen ble utført til fots med vadere og vannkikkert. I områder hvor fjæra var langgrunn (f.eks. Eltarvågen) ble det gått i transekter ut fra land, mens det ellers ble gått langs land. Alle observerte individ ble stedfestet med GPS-punkter.

3 RESULTATER

Det ble funnet stillehavsøsters ved alle de fire lokalitetene i Ryfylkebassenget. Det ble funnet både små individer, på 3-7 cm, som indikerer at det pågår rekruttering. Det ble også funnet en del større individer, 8-15 cm, som indikerer at stillehavsøstersen har vært etablert i de undersøkte områdene over lengre tid.

Ims

Hølen, som er sandstranda nord for utløpet av Imsa, ble kartlagt 7. oktober 2020. En strekning på ca. 270 m ble kartlagt. Kartlagt område er vist i figur 2. I det kartlagte området ble det observert totalt 9 individer. Observasjonene er vist i kart i figur 2.

Figur 2. Alle funn av stillehavsøsters ble gjort ved sandstranden nord for utløpet av Imsa. Hvert individ av stillehavsøsters er vist med rosa sirkel og kartlagt strekning er vist med grønn strek.

Gauselvågen

Lokaliteten i Gauselvågen ble kartlagt 12. oktober 2020. Strandsonen mellom Sandholmen i sør og Sundsholmen i nord kartlagt, utgjørende en strekning på ca. 2,2 km. Området er stedvis langgrunt og det ble gått i transekter ut fra land. Kartlagt område er vist i figur 3.

Totalt ble det observert 127 individer. Det var langs Boganestraen at det ble observert flest individer, 94 stk. Også i området rundt Sandholmen ble det observert stillehavssøsters, 33 stk. Observasjonene er vist i kart i figur 3.

Figur 3. Det ble observert stillehavssøsters både nord og sør i Gauselvågen. Hvert individ av stillehavssøsters er vist med rosa sirkel og kartlagt strekning er vist med grønn strek.

Eltarvågen på Rennesøy

Lokaliteten i Eltarvågen ble kartlagt 13. oktober 2020. Området er langgrunt og det ble gått i transekter ut fra land. En strekning på ca. 310 m ble kartlagt. Kartlagt område er vist i figur 4.

Fremfor utløpet av bekken fra Austbøstemmen ligger en lav steinsetning på tvers over bukta slik at området innenfor er preget av stillestående vann. Her var sjøbunnen myk og sedimentene besto av mudder. Ingen individer ble observert i området innenfor steinsetningen.

Området utenfor steinsetningen bar preg av god vannutskifting og sjøbunnen besto av sand og det var kun i dette området at det ble observert stillehavssøsters. Det ble observert totalt 20 individer, jevnt utover kartleggingsområdet. Observasjonene er vist i kart i figur fremstilt grafisk i figur 4.

Figur 4. De fleste observasjonene av stillehavssøsters i Eltarvågen ble gjort på sandbunn, utenfor mudderområdet ved utløpet av bekken fra Austbøstemmen. Hvert individ av stillehavssøsters er vist med rosa sirkel og kartlagt strekning er vist med grønn strek.

Jørpelandsholmen og Fjellsholmen

På Jørpeland ble Jørpelandsholmen og Fjellsholmen kartlagt for stillehavssøsters. Det var hovedsakelig sand- og grus/steinstrendene på vestsiden av Jørpelandsholmen og østsiden av Fjellsholmen som ble kartlagt. Det ble imidlertid gjort kartlegging også ved en liten strand på sørvestsiden av Fjellsholmen. Kartlagte områder er vist i figur 5.

Ved Fjellsholmen ble det funnet 6 individer hvorav alle observasjoner ble gjort på østsiden av holmen. Ved Jørpelandsholmen ble det funnet 4 individer, samtlige observasjoner på vestsiden av holmen.

Figur 5. Det ble observert relativt få individer på Jørpelandsholmen og Fjellsholmen, Strand kommune. Hvert individ av stillehavssøsters er vist med rosa sirkel og kartlagt strekning er vist med grønn strek.

4 KONLUSJON

Det har blitt utført kartlegging av stillehavssøsterens utbredelse ved fire lokaliteter i Ryfylkebassenget. Det ble gjort funn av stillehavssøsters ved alle lokaliteter og kartleggingen viser at stillehavssøstersen har etablert seg i store deler av fylket. På bakgrunn av kartleggingen er det grunn til å anta at arten også har godt fotfeste nordover i Ryfylkebassenget.